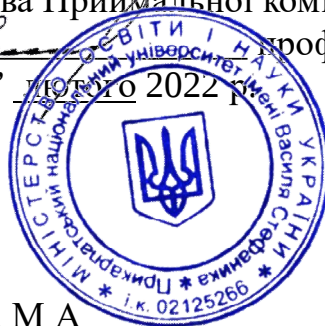

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

 проф. І.Є. Цепенда
„21” лютого 2022 р.

ПРОГРАМА
вступного випробування з

“Фаховий іспит (комплексний іспит з політології) ”

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю

052 Політологія

на основі здобутого освітнього рівня вищої освіти бакалавра/магістра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) у 2022 році

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника
Протокол № 4 від „ 21 ” лютого 2022 р.

Івано-Франківськ — 2022

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування **“Фаховий іспит (комплексний іспит з політології)”** є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю **052 Політологія** (освітньої програми **“Політологія”**) при прийомі на навчання на основі здобутого освітнього рівня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2022 році.

Програма містить основні питання з випробування **“Фаховий іспит (комплексний іспит з політології)”** та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Історія політичної думки України”

1. Концепції богоданого володаря та верховенства світської влади в суспільно-політичній думці Київської Русі.
2. "Повість минулих літ" про головні засади функціонування держави та її найголовніші атрибути.
3. "Повчання дітям" Володимира Мономаха та його політична спрямованість.
4. Ідеї та політичні погляди Ю.Дрогобича і С. Оріховського-Роксолана.
5. Політична думка братських шкіл. Полемічна література.
6. Концепцій державного політичного устрою українських земель напередодні та в період національно-визвольної революції під проводом Б.Хмельницького.
7. Ідеї автономізму та незалежності українського народу в "Історії русів".
8. Кирило-Мефодіївське товариство та політичні погляди його учасників.
9. М. Драгоманов як політичний мислитель та його концепція вітчизняного лібералізму.
10. Ю.Бачинський та його "Україна irredenta".
11. Створення партійної системи на Західній Україні.
12. Формування українських політичних партій у Наддніпрянській Україні.
13. Суспільно-політичні погляди Митрополита Андрея Шептицького.
14. Національно-самостійницька концепція М.Міхновського.
15. Громадсько-політична діяльність та "Українське питання" в концепції М.Грушевського.
16. В.Липинський - основоположник українського консерватизму.
17. Клерикальна монархія в консервативній програмі С. Томашівського.
18. В.Кучабський та його концепція "позитивного мілітаризму".
19. Д. Донцов — основоположник українського інтегрального націоналізму.
20. Концепція націоналізму у творчості М. Сціборського, С.Бандери, С.Ленкавського.
21. Національно-державницький напрям української політичної думки.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Апанович О. Українсько-російський договір 1654 р.: Міфи і реальність. - К., 1994.
2. Баган О. Націоналізм і націоналістичний рух. Історія та ідеї. - Дрогобич, 1994.
3. Бандера С. Перспективи української революції. - Мюнхен, 1978.
4. Бебик В.М. Політологія. Теорія. Методологія. Практика. - К., 1997.
5. Брегеда А.Ю. Політологія: Навч.-метод. посібн. для самостійного вивчення дисципліни.-К., 1999.
6. Великий українець: матеріали з життя та діяльності М.Грушевського. - К., 1992.
7. Верстюк В., Остапенко Т. Діячі Української Центральної Ради. - К., 1998.
8. Винар Л. Найвидатніший історик України Михайло Грушевський. — Б.м., 1986.- 120с.
9. Гелей С.Д. Консервативна течія в політичній думці України ХІХ ст. - Львів. - 1996.
10. Гелей С.Д. Українська консервативна політологічна думка першої половини ХХ ст.- Львів. - 1998.
11. Гелей С.Д. Українська народна республіка в оцінках ідеологів українського консерватизму - В. Липинського та В. Кучабського // Вісник Львівської комерційної академії. - 1998. - т.2, ч. 2/3.
12. Гелей С.Д., Рутар СМ. Основи політології: Навч. посібн. - К., 1999.
13. Грушевський М. Звичайна схема «русской» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства // Вивід прав України. - Львів, 1992.
14. Донцов Д. Дух нашої давнини. -Дрогобич., 1991.
15. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. - К., 1993.
16. Донцов Д. Націоналізм. Дрогобич, 1992.
17. Драгоманов М.П. Листи на Наддніпрянську Україну // Літературно- публіцистичні праці: У 2 т. — К., 1970. — Т.1.
18. Драгоманов М.П. Пропавший час. Українці під московським царством (1654-1876). // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.
19. Драгоманов М.П. Чудацькі думки про українську національну справу // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.
20. Драгоманов М.П. Шевченко, українофіли і соціалізм // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.
21. Історія русів. - К., 1990.
22. Історія політичної думки України: навч. Енцикл.словник-довідник для студентів вищ.навч. закл./ За заг. Ред. Н.М.Хоми. - Львів: Новий Світ-2000, 2014. - 766 с.
23. Кармазіна М.С. Ідея державності в українській політичній думці (кінець ХІХ-початок ХХ століття). — К., 1998.
24. Кирило-Мефодіївське товариство. У 3-х т. - К., 1990.
25. Костомаров М.І. "Закон Божий" (Книга буття українського народу). - К., 1991.
26. Круглашов А.М. Держава, нація, людина. Михайло Драгоманов про національний розвиток України // Вісник АН України. - 1992. - № 2.
27. Кугутяк М. Галичина: сторінки історії. Нарис суспільно-політичного руху (ХІХ ст. - 1939). - Івано-Франківськ, 1993.
28. Кухта Б.Л. З історії української політичної думки. - К., 1994.

29. Кучабський В. Україна і Польща. - Львів, 1993.
30. Левенець Ю. Теоретико-методологічні засади української суспільно- політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина XIX — початок XX століття). — К., 2001.
31. Липинський В. Релігія і церква в історії України. - К., 1995.
32. Липинський В. Замітки до історії українського державного будівництва в XVII столітті // Укр. Іст. журн. - 1992. - №2.
33. Липинський В. Історико-політична спадщина та сучасна Україна. - Київ; Філадельфія. - 1994.
34. Липинський В. Листи до братів-хліборобів: Про ідею і організацію українського монархізму // Філософська і соціологічна думка. -1991. -№10.
35. Липинський В. Народи поневолені і народи бездержавні // Сучасність. - 1992. - №6.
36. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. - Т.1,2. - К., 1991.
37. Мала енциклопедія етнодержавознавства. - К., 1996.
38. Міхновський М. Самостійна Україна // Вивід прав України. - Львів, 1991.
39. Основи політології: Підручник/ За ред. Ф.М.Кирилюка. - К., 1995.
40. Павко А.І. Політичні партії, організації в Україні: кінець XIX - початок XX століття; зародження, еволюція, діяльність, історична доля. - К., 1996.
41. Панчук М. Микола Міхновський — передвісник українського організованого націоналізму // Визвольний шлях. — 2000, кн.5 (626). — С.3-14.
42. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. для студентів вищих закладів освіти України. — К., 1999.
43. Повість врем'яних літ: Літопис. К., 1990.
44. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів.-К., 1997.
45. Політологія / За ред. О.Бабкіної, В.Горбатенка. - К., 1998.
46. Політологія: Матеріали до семінарських занять / Упорядник П.П.Марчук. - Тернопіль, 1998.
47. Політологія: Підручн. / І.С.Дзюбка, К.М.Левківський, В.П.Андрушенко та ін.-К., 1998.
48. Політологія. Кінець XIX - перша полов. XX ст.: Хрестоматія / За ред. О.І.Семківа.- Львів, 1996.
49. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях / За ред. І.С.Дзюбка та ін. - К., 1999.
50. Потульницький В. Історія української політології. Концепції державності в українській зарубіжній історико-політичній науці. - К., 1992.
51. Потульницький В. Нариси з української політології. - К., 1994.
52. Потульницький В.А. Наукова діяльність М.С. Грушевського в еміграції (1919-1924 рр.) // Укр. іст. журн. - 1992. - №2.
53. Потульницький В. А. Політична доктрина В. Липинського // Укр. іст. журн. — 1992.-№ 9.
54. Прицак О. Історіософія та історіографія Михайла Грушевського. - Київ, Кембрідж, 1991.

55. Салтовський О. І. Концепції української державності в історії вітчизняної політичної думки (від витоків до початку XX сторіччя). — К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. — 396 с.
56. Самостійна Україна: Збірник програм українських політичних партій початку XX ст. - Тернопіль, 1991.
57. Смолій В.А., Степанков В.І. Богдан Хмельницький. Соціально-політичний портрет. - К., 1995.
58. Смолій В.А., Степанков В.І. Українська державницька ідея. - К., 1997.
59. Телешун С.О. Національне питання в програмах українських політичних партій в кінці XIX - на початку XX ст. - К., 1996.
60. Толочко П. Київська Русь. — К., 1997.
61. Томашівський С. Під колесами історії: нариси і статті. - Берлін: "Українське слово", 1922.
62. Томашівський С. Т. Про ідеї, героїв і політику. - Львів, 1929.
63. Українська державність у XX столітті. Історико-політологічний аналіз / О.Дергачов (керівник авт. колективу). — К., 1996.
64. Українська політологія: витоки та еволюція. Навч. посібн. / За ред.Ф.М.Кирилюка.-К., 1995.
65. Українська соціально-політична думка в XX ст.: документи і матеріали / порядн. Т.Гунчак, Р.Соляник. - К., 1993.
66. Шевчук В. Козацька держава. Етюди до історії українського державотворення. - К., 1995.
67. Шморгун О. Українська ідея та українська ідеологія в державотворчій концепції В'ячеслава Липинського // Політичні читання. - 1993. - №4.
68. Яковлів А. Договір гетьмана Б. Хмельницького з Москвою року 1654 // Дзвін. — 1991. — №4.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Загальна теорія політики”

1. Політика як предмет і об'єкт наукового пізнання.
2. Категоріальне осмислення «політичної системи».
3. Модель політичної системи Д. Істона.
4. Функціональна модель політичної системи Г. Алмонда.
5. Інформаційно-кібернетична модель політичної системи К. Дойча.
6. Сутність, структура, функції та типологія політичних систем.
7. Проблеми становлення політичної системи в сучасній Україні. Тип політичної системи в Україні.
8. Влада як явище суспільного життя. Концепції влади.
9. Генеза і природа політичної влади: структура, функції, типологія та механізми здійснення.
10. Поняття демократії: витоки, основні історичні форми, типологія, роль в політичному житті суспільства.
11. Концепції демократії.
12. Поняття політичної ідеології, її сутнісні риси, рівні та функції.
12. Основні ідейно-політичні течії сучасності.

13. Поняття, ознаки та функції держави.
14. Форми державного правління та державного устрою. Поняття, сутність та типологія політичних режимів.
15. Правова держава і громадянське суспільство.
16. Поняття "еліта": підходи до тлумачення.
17. Проблема аристократії у працях Т. Гоббса, Ш. Монтеск'є, Г. Гегеля.
18. Функції політичної еліти в суспільстві.
19. Класичні типології політичних еліт.
20. Феномен політичного лідерства: поняття, структура, ознаки, типи, функції.
21. Поняття, типи, функції виборів та їх місце в державі.
22. Політичні вибори в історії сучасної України.
23. Абсентеїзм як різновид електоральної поведінки.
24. Поняття «виборча система». Типологія виборчих систем.
25. Виборча система сучасної України.
26. Суть поняття "політична культура".
27. Форми, функції політичної культури.
28. Типи політичної культури.
30. Проблеми формування політичної культури в Україні.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алмонд Г., Верба С. Гражданская культура и стабильность демократии // Политические исследования. - 1992. - №4.
2. Андреева С. Политические системы и политическая организация // Социально - политический журнал. - 1992. - №1.
3. Баранцева К. Проблеми формування державно-управлінської еліти: світовий досвід та Україна // Молода нація. - К.: Смолоскип, 1997. - № 6. - С. 115-130.
4. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика.- К.,2000.
5. Бебик В.М. Основи теоретичної та прикладної політології. Підручник.- К.,1994.
6. Бебик В.М., Головатий М.Ф., Ребало В. А. Політична культура сучасної молоді. - К., 1996.
7. Білоус А.О. Політико-правові системи: світ і Україна: Навч посібн.- К.,1997.
8. Білоус В. С., Дербенцев В. Д., Ільченко Б. В. Синергетика і самоорганізація у трансформаційних процесах: теорія, методологія, практика.К.:КНЕУ, 2005.
9. Белов Г.А. Политическая система // Кентавр. - 1995. - №2. Белов Г.А. Функции политической системы // Кентавр. - 1995. - №3. 16. Бодуен Ж. Вступ до політології.-К.,1995.
10. Борисов В.К. Теория политических систем. - М., 1991. Брегеда А.Ю. Основы политологии.-К.,1997.
11. Бурдяк В.І., Ротар Н.Ю. Політична культура, ідеологія, психологія: Навчальний посібник. - Чернівці, 2000.
12. Бурдяк В.І., Ротар Н.Ю. Політична культура країн Європи в контексті інтеграційних процесів. - Чернівці, 2004.Бурдые П. Социология политики.- М.,1993.
13. Вегеш М., Щадей М. Зарубіжні футурологічні концепції на межі тисячоліть: порівняльний аналіз. - Ужгород, 2003.

14. Веймер Д.Л., Вайнінг Е.Р. Аналіз політики: аналіз і практика.-К.,1998.
15. Вятр Є. Социология политических отношений. - М., 1979.
16. Гаджиев К.С. Введение в политическую науку.-М.,1997.
17. Гаджиев К.С. Политическая культура: концептуальный аспект // Политические исследования. - 1991 -№6.
18. Галанова С.Г., Фролова М.А. Современная западная политическая теория (на примере французской политологических школ). - М., 1993.
19. Ганнел Д. Политическая теория: эволюция отрасли. // вестник МГУ. Сер. 12. Соц-пол.исслед. - 1993. - № 1.
20. Гелей С., Рутар С. Основи політології: Навч. посібн.-К.,1999.
21. Герасимчук Т.Ф.,Киридон А.М., Троян С.С. Концептуальні основи теорії політики: Навч посібн.-Рівне,2008.
22. Григорев В. Вітчизняна політична культура у контексті теоретичного пошуку // Нова політика. - 1998. - №5.
23. Дегтярев А.А. Основы политической теории.-М.,1998.
24. Денисенко В. Проблеми раціоналізму та ірраціоналізму в політичних теоріях Нового часу європейської історії.-Львів,1997.
25. Дмитренко О. Особливості сучасної української політичної культури: проблеми визначення // Політичний менеджмент. - 2005. - №5.
26. Истон Д Категории системного анализа политики // Антология мировой политической мысли. Т.2. М., 1997.
27. Зеркин О.П. Основы политологии: Курс лекций. - Ростов-на-Дону, 1999.
28. Коблеч Г.К. Політика: Основні концепції в суспільних науках /Пер. з англ. О.Дем'янчука.-К.,2004.
29. Ковлер А.И. Основы политического маркетинга. (Технология организации избирательных кампаний). - М., 1993.
30. Кочубей Л. Теорії еліт: зарубіжний досвід для України // Сучасна українська політика: політики і політологи про неї. - Київ, Миколаїв, 2008. - Вип. 14.
31. Кухта Б., Теплоухова Н., Політичні еліти і політичне лідерство.- Львів,1997.
32. Лазоренко О.В. Лазоренко О.О. Теорія політології.-К.,1996.
33. Лесли А. Пал. Аналіз державної політики.-К.,1999.
34. Лісовий В. Поняття політичної культури. Політична культура українців // Феномен української культури: методологічні засади осмислення. К-, 1996.
35. Лісовий В. Поняття політичної культури і сучасний стан політичної культури в Україні // Розбудова держави. 1993. - №3.
36. Мазур О.Г. Выборчі системи: світовий досвід. - Луганськ, 1999.
37. Макаренко Е., Коваль О. Специфіки поняття «політична культура суспільства» // Нова політика. - 1997. - № 1.
38. Мадісон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин: Навч. посібн.-К.,1997.
39. Нагорна Л.П. Політична культура українського народу: історична ретроспектива і сучасні реалії. - К., 1998.
40. Нагорний В. Сутність проблеми політичної культури України // Політичний менеджмент. — 2006. - №5.Мухаев Р.Т. Теория политики.- М.,2005. Основы политической науки: курс лекций / за ред. Б.Кухти, ч.2 Політичні процеси, системи та інститути.-Львів,1997.
41. Основы демократии: Навч. посібн. / Авт. Коллектив: М. Бессонова, О. Бірюкова, та ін.; За ред. А.Колодій.-К.,2002.

43. Парсонс Вейн. Публічна політика: Вступ до теорії і практики аналізу політики. - К., 2006.
44. Політична культура: теорія, проблеми, перспективи. - К., 2004.
45. Политический словарь: Учебн. Пособие / Под ред. В.Ф.Халипова. - М., 1995.
46. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку / Ред. кол. Ф.М. Ф.М.Рудич.-К., 1998.
47. Політична система України: проблеми становлення і розвитку. Монографія / В.С.Великочий, М.А.Геник, Г.О.Дичківська та ін.: За ред В.І.Кафарського. - К., 2008.
48. Политология: Учебник для вузов / Под ред. М.А.Василика. - М., 1999.
49. Політологічний енциклопедичний словник \ Упорядник В.П.Горбатенко.- К., 2004.
50. Політологія: Навч. посібник для вузів / Упоряд. та ред. М.Сазонов. - Харків, 1998.
51. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред.. О.В. Бабкіної, В.П.Горбатенко. - К., 2003.
52. Пойченко А.М. Політика: теорія і технологія діяльності.-К., 1996.
53. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Введение в политологию. - М., 1995.
54. Рікер М. Навколо політики.-К., 1995.
55. Рябов С.Г., Томенко М.В. Онгови теорії політики.-К., 1996.
56. Рябов С. Г . Політичні вибори: Навчальний посібник. - К., 1998.
57. Рябов С.Г. Політологічна теорія держави.-К., 1996.
58. Самсонова Т.Н. Концепция «правлящего класса» Г.Моски // Социологические исследования. 1994, №10.
59. Санистебан Л. Политические системы и легитимность // Диалог. - 1994.- №4.
60. Скиба та ін.. Вступ до політології: екскурс в історію правничо-політичної думки. - К., 1998.
61. Халипов В.Ф. Власть. Основы кратологии.-М., 1995.
62. Халипов В.Ф. Власть: кратологический словарь.-М., 1997.
63. Чилкот Рональд Х. Теории сравнительной политологии./ Пер. с англ.- М., 2002.
64. Шаповал В.М. Вищі органи сучасної держави: Порівняльний аналіз.- К., 1993.
65. Шаповал В.М. Зарубіжний парламентаризм.-К., 1993.
66. Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій і партійних систем.-Львів, 2004.
67. Якушик В.М. Політична система і політичний режим // Політична думка. - 1993. - №1.
68. Ярош Б.О., Ярош О.Б. Загальна теорія політики.-Луцьк, 2005.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Теорія політичних партій та партійних систем”

1. Суть поняття «політична партія», її основні риси та властивості. Підходи до визначення поняття «політична партія».
2. Походження політичних партій.
3. Масові політичні партії в Європі. Масові політичні партії в Америці.
4. Політичні партії в постколоніальних країнах.
5. Теорія «кризи партій» та її інтерпретації.
6. Трактатування політичних партій в англійській політичній філософії XVI - XVIII ст.
7. «Батьки-засновники» американської політичної системи про політичні партії.

8. Проблема партій і революційно-демократичні вчення про державу у Франції XVII - XVIII ст.
9. Розвиток учення про партію в політичній думці Німеччини.
10. Вчення Й. Блунчлі про політичні партії.
11. Партії в теоріях демократії XIX ст.
12. А. Токвіль про відмінності між американськими та європейськими партіями.
13. Ідейно-теоретичні витоки класичної теорії політичних партій.
14. М.Острогорський - засновник класичної теорії політичних партій.
15. М.Вебер про причини виникнення і етапи розвитку партій.
16. Р.Міхельс про олігархічні тенденції в партіях.
17. М. Дюверже і його праця «Політичні партії».
18. Однопартійна система та її різновиди.
19. Двопартійна система та її різновиди.
20. Формування багатопартійної системи.
21. Головні типи партійних систем за класифікацією Дж. Сарторі.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли / Р. Арон. - М., 1993.
2. Безродний Є. Ф., Уткін О. І. Історія політичних вчень. Навчальний посібник / Є. Ф. Безродний, О. І. Уткін. - К., 2006.
3. Бекназар-Юзбашев Т. Б. Партии в буржуазных политико-правовых учениях / Т.Б. Бекназар-Юзбашев. - М., 1988. - С. 3-6.
4. Берлін І. Чотири есе про свободу / І. Берлін. - К., 1994.
5. Даль Р. А. Пути перехода к демократии // Политика. - 1991. - № 10.
6. Дізраелі Б. Демократія торі / Б. Дізраелі // Консерватизм: Антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. - К., 1998. - С. 119-127.
7. Дізраелі Б. Три головних мети партії торі / Б. Дізраелі // Консерватизм: Антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. - К., 1998. - С. 537-543.
8. Енциклопедія політичної думки / За ред. Д. Міллера. - К., 2000.
9. Захарченко М. В., Погорілий О. І. Історія соціології (від античності до початку XX ст.) / М. В. Захарченко, О. І. Погорілий. - К., 1993.
10. История политических и правовых учений / Под. общ. ред. В.С. Нерсисянца. - М., 2000.
11. Мигранян А. История теории демократии: лекции по политологии / А. Мигранян. - Таллинн, 1991.
12. Общественно-политические институты и движения: проблемы теории и истории. - М., 1991.
13. Обушний М. І. Партологія: навч. посібник / М. І. Обушний, М.В. Примуш, Ю. Р. Шведа. - К., 2006. - С. 29-41.
14. Политические партии: история, теория, практика / Сборник трудов под ред. Ковлера А.И. - М., 1993. - Вып.1.
15. Себайн Дж., Торсон Т. Історія політичної думки. Пер. з англ. / Дж. Торсон, Т. Себайн. - К., 1997.
16. Сучасний виборчий PR: Навч. посібник / Кер. авт. колективу В.В. Лісничий. - К., 2004. - С. 154-156.

17. Хімченко О. Г. Політичні партії і виборчий процес в умовах розбудови демократичного суспільства: Навчальний посібник / О.Г. Хімченко. - К., 2006. - С. 10-32.
18. Шведа Ю. Р. Політичні партії. Енциклопедичний словник / Ю.Р. Шведа. - Львів, 2005.
19. Шведа Ю. Теорія політичних партій та партійних систем: Навч. посібник / Ю. Шведа. - Львів, 2004. - С. 45-63.
20. Базовкін Є. Шляхи становлення, форми прояву багатопартійності / Є. Базовкін // Політика і час. - 1991. - № 10.
21. Голосов В. В. Форматы партийных систем в новых демократиях: институциональные факторы неустойчивости и фрагментации / В.В. Голосов // Политические исследования. - 1998. - № 1.
22. Дюверже М. Политические партии / М. Дюверже. - М., 2000. - С. 288-318.
23. Лейпхарт А. Партийные системы. Двухпартийные и многопартийные системы / А. Лейпхарт // Партии и выборы. Хрестоматия. - Ч. I. - М., 2004. С. 27-49.
24. Обушний М. І. Партологія: навч. посібник / М. І. Обушний, М.В. Примуш, Ю. Р. Шведа. - К., 2006. - С. 358-390.
25. Основы теории политических партий: Учебн. пособие / Под. ред. С. Е. Заславского. - М., 2007.
26. Романюк А., Шведа Ю. Партії та електоральна політика / А. Романюк, Ю. Шведа. - Львів, 2005. - С. 171-194.
27. Рябов С. Багатопартійність / С. Рябов // Політика і час. - 1991. - № 8.
28. Сучасний виборчий PR / Кер. авт. кол. В. В. Лісничий. - К., 2004. - С. 190-204.
29. Білоус А. Політико-правові системи: світ і Україна / А. Білоус. - К., 1997.
30. Обушний М. І. Партологія: навч. посібник / М. І. Обушний, М.В. Примуш, Ю. Р. Шведа. - К., 2006. - С. 421-426.
31. Сучасний виборчий PR / Кер. авт. кол. В. В. Лісничий. - К., 2004. - С. 206-219.
32. Шведа Ю. Партійна система України на шляху до поляризованого плюралізму / Ю. Шведа // Українські варіанти. - 1998. - № 3-4. - С. 26-30.
33. Шведа Ю. Партійна система України: стан, тенденції та перспективи розвитку // Вісник Львівського університету. - Серія: Філософські науки. - Львів, 1999. - Вип. 1. - С. 198-201.
34. Шведа Ю. Партії та партійна система України / Ю. Шведа // Романюк А., Шведа Ю. Партії та електоральна політика. - Львів, 2005. - С. 218-286.
35. Шведа Ю. Проблеми трансформації партійної системи України / Ю. Шведа // Ефективність державного управління в контексті європейської інтеграції: Матеріали щорічної науково-практичної конференції / За заг. ред. А. О. Чемериса. - Львів, 2004. - С. 254-258.
36. Шведа Ю. Сучасні тенденції зміни конфігурації партійної системи України / Ю. Шведа // Вісник Прикарпатського університету. Політологія. - Вип. I. - Івано-Франківськ, 2006. - С. 64-67.
37. Шведа Ю. Трансформація партійної системи в контексті трансформації політичної системи України / Ю. Шведа // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. Збірник наук. праць. - Львів, 2007. - С. 165-173.

38. Шляхтун П. П. Політологія. Теорія та історія політичної науки / П.П. Шляхтун. - К., 2002. - С. 352-359.
39. Якименко Ю. Особливості еволюції партійної системи України у 2004-2007 роках / Ю. Якименко // Політичний менеджмент. - 2008. - № 2(29). - С. 89-101.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Історія зарубіжних політичних вчень”

1. Моралізм і патерналізм у політичній думці Конфуція.
2. Ідеал державного устрою в політичному вченні Платона.
3. Класифікація Арістотелем форм держави.
4. Концепція християнської співдружності у вченні Августина Блаженного.
5. Концепція християнської теократичної держави Фоми Аквінського.
6. Політична доктрина Костянтина VII Багрянородного.
7. Ідеї утопічного суспільного устрою Т.Мора.
8. Зародження ідей етатизму у політичному вченні Н.Макіавеллі.
9. Концепція тотального панування держави Т.Гоббса.
10. Вчення Дж.Локка про державу.
11. Класифікація форм державного правління Ш.-Л.Монтеск'є.
12. Імплементация демократичних поглядів Т.Джефферсона у Декларації незалежності.
13. Проблема співвідношення політики і моралі у вченні І.Канта. Об'єктивно-ідеалістична теорія політики Г.В.Ф.Гегеля.
14. Ідеї буржуазного індивідуалізму у політичній думці Б.Констана.
15. Проблема демократії у працях А. де Токвіля.
16. Типологія влади і теорія раціональної бюрократії М.Вебера.
17. Принцип циркуляції еліт у політичному вченні В.Парето.
18. Геополітична структура світу за Г.Дж.Маккіндером.
19. Теорія "зіткнення цивілізацій" С.П.Хантінгтона.
20. Завдання американського глобального лідерства у політичній думці З.К.Бжезинського.
21. Проблеми етногенезу в політичному вченні Л.М.Гумільова.
22. Концепція нації як "уявленої спільноти" у теорії Б.Андерсона.
23. Теорія класової боротьби К.Маркса і Ф.Енгельса. Концепція пролетарської революції В.І.Леніна.
24. Зародження концепції ревізіонізму в політичній думці Ф.Лассаля.
25. Проблема демократії в політичній думці К.Поппера.
26. Зародження ідей християнської демократії в енцикліках Льва XIII.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Безродний Є.Ф., Уткін О.І. Історія політичних вчень.- К.: Професіонал, 2006.- 424 с.
2. История политических и правовых учений / Под ред. В.С.Нерсисянца. - М.: Юридическая литература, 1988. - 815 с.
3. Кирилюк Ф.М. Історія політології. Підручник для вищих навчальних закладів.- К.: Знання України, 2002.- 535 с.

4. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / Під ред. Є.Причепія.- К.: ТанDEM, 2002.- 580 с.
5. Кухта Б., Романюк А., Поліщук М. Хто є хто в європейській та американській політичній науці. Малий політологічний словник.- Львів: Кальварія, 1997.- 277 с.
6. Мадісон В.В., Ларченко Л.І. та ін. Історія розвитку політичної думки. Курс лекцій.- К., 1996.
7. Орач Є.М. Історія політичних і правових вчень: Навчальний посібник.- К.: Атіка, 2005.- 560 с.
8. Основи політичної науки. З історії політичної думки: від стародавності до наших днів / Під ред. Б.Кухти. - Ч.1. - Львів: Кальварія, 1997.
9. Себайн Дж.Г., Торсон Т.Л. Історія політичної думки.- К.: Основи, 1997.838 с.
10. Скиба В.Й., Горбатенко В.П., Туренко В.В. Вступ до політології. Екскурс в історію правничо-політичної думки.- К.: Основи, 1998.- 718 с.
11. Шульженко Ф.П., Андрусак Т.Г. Історія політичних і правових вчень. Підручник.- К.: Юрінком Інтер, 1999.- 301 с.
12. Шульженко Ф.П., Наум М.Ю. Історія вчень про державу і право. Курс лекцій / За ред. В.В.Копейчикова.- К.: Юрінком Інтер, 1997.- 191 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Етнополітологія”

1. Етнополітичні погляди мислителів Давньої Греції, Риму та європейських країн епохи Відродження
2. Формування етнополітичних знань в епоху Просвітництва
3. Етнополітична думка періоду буржуазних революцій
4. Розвиток етнополітичних концепцій і теорій в Німеччині у XVIII - на початку XIX століття
5. Становлення і розвиток етнополітології як науки
6. Етнополітологія як наука: актуальність, предмет, об'єкт та основні закономірності
7. Основні методологічні засади етнополітології
8. Етнонаціональні форми існування людства
9. Етнос і етнонаціональні групи
10. Нація як ідейно-політичний феномен
11. Етнонаціональні спільноти в системі соціально-політичних відносин
12. Суспільно-політичні та етнонаціональні процеси в сучасному світі
13. Етнічний ренесанс як процес відродження людства
14. Процес політизації етнічності: стан і перспективи дослідження
15. Процеси етнополітичної інтеграції та дезінтеграції
16. Процес національно-державного будівництва
17. Процес етнополітичної регіоналізації
18. Етнонаціональна політика в сучасній Україні.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ананьїн В. Безпека сучасного поліетнічного суспільства. Навчальний посібник. - К.: КВІУЗ, 2000. - 160 с.

2. Андерсон Б. Уявлені спільноти. Міркування щодо походження та поширення націоналізму. - К.: Критика, 2001. - 270 с.
3. Антонюк О. Формування етнополітики Української держави: історичні та теоретико-методологічні засади: Монографія. - К.: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 1999. - 284 с.
4. Антонюк О.В. Основи етнополітики: Навч. пос. для студ. вищ.навч. закл. - К.: МАУП, 2005.- 432с.
5. Бочковський О. Вступ до націології. Курс лекцій. - Мюнхен, 1992.-338с.
6. Гелнер Е. Нації та націоналізм; Націоналізм. - К.: Таксон, 2003. - 300с.
7. Етнополітологія в Україні. Становлення. Що далі? Збірник. - К.: ПІЕНД, 2002. - 295 с.
8. Картунов О.В. Вступ до етнополітології: Науково-навчальний посібник. - К., 1999. - 300 с.
9. Курас І.Ф. Етнополітика: історія і сучасність. - К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України, 1999.
10. Касьянов М. Теорії нації та націоналізму. - К.: Либідь, 1999. - 352 с.
11. Колодій А. Нація як суб'єкт політики. - Львів: Кальварія, 1997.
12. Коршук Р.М. Етнополітологія: Навчальний посібник. - К.: Алерта, 2011. - 200с.
13. Лойко Л.І. Громадські організації етнічних меншин України: природа, легітимність, діяльність: Монографія.- К.: ПЦ «Фоліант», 2005.- 634с.
14. Мала енциклопедія етнодержавознавства/Ю.І. Римаренко (відп. ред.).-К.: Генеза, 1996.- 942с.
15. Націоналізм: Антологія / Упор. О.Проценко, В.Лісовий. - К.: Смолоскип, 2000. - 872 с.
16. Онищенко І. Етно- та націогенез в Україні (етнопітологічний аналіз). - К.: Вища школа, 2001. - 287 с.
- Римаренко Ю., Шкляр Л., Римаренко С. Етнодержавознавство. Теоретико-методологічні засади. - К., 2001. - 264 с.
- Римаренко Ю., Картунов О., Курас І. Нація і держава. Теоретико- методологічний аспект. - К. - Донецьк, 1998.
17. Ситник П.К., Дербак А.П. Проблема формування національної самосвідомості в Україні: Монографія. - К.: НІСД, 2004.-226с.
18. Сміт Ентоні Д. Націоналізм: Теорія, ідеологія, історія.- К.: «К.І.С.», 2004.- 170с.
19. Тураев В.А. Этнополитология: Учеб. пособ.- М.: Логос, 2004.- 388с.
20. Шабаетов Ю., Садохин А. Этнополитология: Учеб. Пособ.-М.: ЮНИТИ- ДАНА, 2005. - 319с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Засоби масової інформації в політичному житті суспільства”

1. Визначення журналістики, її об'єкт і предмет.
2. Економічні, політичні, технічні та культурні передумови зародження журналістики.
3. Основні етапи розвитку світової журналістики.
4. Виникнення та особливості розвитку журналістики в Україні.
5. Методологічні проблеми журналістики.

6. «Чотири теорії преси» Ф. Сіберта, Т. Петерсона, В. Шрамма.
7. Теорія масових комунікацій Г. М. Маклюєна.
8. Концепція інформаційного суспільства Д. Белла.
9. Концепція «поля журналістики» П. Бурдєс.
10. Теорії преси Деніса Маккуейла.
11. ЗМІ в соціально-політичній структурі суспільства.
12. Сутність та історія зародження друкованих ЗМІ.
13. Аудіовізуальні ЗМІ: специфіка, структура, переваги та недоліки.
14. Атрибутивні особливості друкованих та аудіовізуальних ЗМІ.
15. Виникнення, типи та діяльність інформаційних агентств.
16. Мас-медіа і політична свідомість громадян сучасної України.
17. Основні жанри публіцистики з політичних проблем.
18. Правові основи діяльності засобів масової інформації.
19. Вплив ЗМІ на формування та функціонування політичної влади.
20. Сучасна масово - інформаційна ситуація в Україні.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бенъ Орися. Мас-медіа як засіб маніпуляції свідомістю // Політекс. - Львів: Центр політичних досліджень, 2004.
2. Ворошилов В. В. Журналистика. Базовий курс. Учебник. 5-е издание.- СПб.: Изд-во Михайлова В., 2006.- 640 с.
3. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. - К., 2000.
4. Гриценко О. М. Суспільство, держава, інформація. - К.: Інститут журналістики КНУ, 2001.
5. Гриценко О. М., Шкляр В. І. Основи теорії міжнародної журналістики. -К.: Видав. - поліграфічний центр „Київський університет", 2002. - 304с.
6. Гриценко О. М., Шкляр В. І. Преса і політика: проблеми, концепції, досвід. - К.: Інститут журналістики КНУ, 2000.
7. Даніель Корню. Етика ЗМІ / Пер. з франц. - К.: «К.І.С.», 2004. - 130 с.
8. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. - 2-е вид., перер. і доп. - Львів: ПАІС, 2004. - 268 с.
9. Каппон, Рене Дж. Настанови журналістам Ассошіейтед Пресс: Професійний poradник / Пер. з англ. А. Іщенка. - К.: Вид. дім «Києво - Могилянська академія», 2005. - 158 с.
10. Квіт С. Масові комунікації: Підручник.- К.: Вид. дім «Києво- Могилянська академія», 2008.-206с.
11. Кузнецова О. Д. Аналітичні методи в журналістиці: Навч. посібник. - Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2002. - 120 с.
12. Кузнецова О. Журналістська етика та етикет: основи теорії, методики, дослідження трансформації незалежних видань України, регулювання моральних порушень: Монографія. - Львів: Світ, 1998. - 412 с.
13. Кузнецова О. Д. Засоби масової комунікації: Навч. посіб. - Львів: ПАІС, 2005. - 200с.

14. Мей Кристофер. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд / Пер. з англійської. - К.: «К.І.С.», 2004. - 220 с.
15. Михайлин І. Л. Історія української журналістики XIX століття: Підручник. - К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 720 с.
16. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 5-е, доп. - К.: ЦУЛ, 2011. - 496 с.
17. Москаленко А. З. Теорія журналістики. Навчальний посібник. - К.: «ЕксОб», 2002. - 334 с.
18. Москаленко А. З., Губерський Л. В., Іванов В. Ф. Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник. - К., 1999.
19. Нерух О. О. Першооснови журналістської творчості: Навчальний посібник. - Х.: Світ дитинства, 2000. - 108 с.
20. Партико З.В. Теорія масової інформації та комунікації: Навчальний посібник. - Львів: Афіша, 2008. - 292с.
21. Петрів Т. І., Слісаренко І. Ю. Світові мас-медіа //Короткий довідник для студентів Інституту журналістики. - К.: Видав. центр "КНУ", 1999.
22. Потятиник Б. Медіа: ключі до розуміння. Серія: Медіакритика. - Львів: ПАІС, 2004 - 312 с.
23. Приступенко Т. Право і журналістика: Посібник для студентів Інституту журналістики. - К., 2000. - 36 с.
24. Українське законодавство: Засоби масової інформації - К.: IREX ПроМедіа Україна, 2000. - 256 с.
25. Штромайер Герд. Політика і мас-медіа/ Пер. з нім.А. Орган.-К.: Вид.дім «Києво-Могилянська академія», 2008.-303с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Державне управління та місцеве самоврядування”

1. Сутність та специфічні риси державного управління.
2. Поняття принципу державного управління, види принципів державного управління.
3. Поняття цілей державного управління, їх класифікація.
4. Поняття управлінської діяльності. Риси, форми, стадії управлінської діяльності.
5. Управлінська технологія. Види управлінських технологій.
6. Поняття управлінського рішення, типи рішень.
7. Судова влада - структура забезпечення законності.
8. Контроль як функція державного управління. Види контролю.
9. Гілки влади та державне управління.
10. Кабінет Міністрів України (повноваження, компетенція). Міністерства України, їх повноваження.
- 11.Централізація та децентралізація (поняття, проблеми).
- 12.Структура та порядок формування місцевих державних адміністрацій.
- 13.Особлива роль місцевого самоврядування.
- 14.Повноваження і функції місцевих рад.
- 15.Повноваження і функції виконавчих комітетів місцевих рад.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 р.
2. Коментар до Конституції України. — 2-ге вид., випр. і доп. — К., 1998.
3. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 1-2. — Ст. 95.
4. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні": Наук. -практ. коментар. — К., 1999.
5. Закон України "Про ратифікацію Європейської Хартії місцевого самоврядування" // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 38. — Ст. 249.
6. Закон України "Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим" від 23 грудня 1998 р.
7. Закон України "Про місцеві державні адміністрації" // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 20-21. — Ст. 190.
8. Закон України "Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 3-4.— Ст. 15 (зі змін. і доп.).
9. Закон України "Про всеукраїнський та місцеві референдуми" // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 33. — Ст. 443.
10. Закон України "Про статус депутатів місцевих рад" // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 41. (У новій ред.)
11. Закон України "Про службу в органах місцевого самоврядування" // Відомості Верховної Ради України. — 2001.
12. Закон України "Про органи самоорганізації населення" // Відомості Верховної Ради України. — 2001.
13. Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні: Затв.Указом Президента України від 30 серпня 2001 р. № 749/2001.
14. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки: Послання Президента України до Верховної Ради України // Уряд. кур'єр. — 2002. — 4 черв.
15. Звернення Президента України Леоніда Кучми до українського народу з нагоди 11 -ї річниці незалежності України // Голос України — 2002. — 28 серп.
16. Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади України: Указ Президента України від 13 березня 1999 р. № 250/99.
17. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 15 грудня 1999 р. № 1572/99.
18. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : Моногр. - К. : Вид-во УАДУ, 2000. - 328 с.
19. Батанов О. В. Територіальна громада — основа місцевого самоврядування в Україні. — К., 2001.
20. Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В. Місьцеве самоврядування в Україні: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2000.
21. Вибори і референдуми в Україні: проблеми теорії і практики. — К.: Центральна виборча комісія, 2001.
22. Гаєвський Б. А., Ребкало В. А. Культура державного управління: організаційний аспект : Моногр. - К. : Вид-во УАДУ, 1998.

23. Годованець В. Ф. Конституційне право України: Конспект лекцій. — К.: МАУП, 2002.
24. Державне управління : Слов.-довід. / Уклад. : В. Д. Бакуменко (кер. творч. кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князєв, С. О. Кравченко, Л. Г. Штика; За заг. ред. В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. - К. : Вид-во УАДУ, 2002. - 228 с.
25. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади : Навч. посіб. / За заг. ред. Н. Р. Нижник. - К. : Вид-во УАДУ, 2002. - 164 с.
26. Ефективність державного управління : Моногр. / Ю. М. Бажал, О. І. Кілієвич, О. В. Мертенс та ін.; За заг. ред. І. Розпутенка. - К. : Вид-во "К.І.С.", 2002.
27. Європейські принципи державного управління / Пер. з англ. О. Ю. Куленкової. - К. : Вид-во УАДУ, 2000. - 67 с.
28. Зіллер Ж. Політико-адміністративні системи країн ЄС. — К., 1996.
29. Кампо В. М. Місцеве самоврядування в Україні. — К.: Ін Юре, 1997.
30. Князєв В. М., Надольний І. Ф., Мельник М. І. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми : Монографія / За заг. ред В. М. Князєва. - К. : Вид-во НАДУ; Міленіум, 2003. - 320 с.
31. Коліушко І. Б. Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні. — К.: Факт, 2002.
32. Корнієнко М. І. Місцеве самоврядування. — К.: Демос, 1997.
33. Корнієнко М. І. Автономна Республіка Крим як форма регіонального самоврядування // Вчені записки Інституту економіки та права. "КРОК". Вип. 6. Серія "Право". — К., 2002.
34. Кордун О. О., Ващенко К. О., Павленко Р. М. Особливості виконавчої влади в пострадянській Україні. — К.: МАУП, 2002.
35. Конституційне право України: Підручник / За ред. проф. В. Ф. Погорілка. — К.: Наук. думка, 1999-2002.
36. Конституційне право України: Підручник / За ред. В. Я. Тація, В. Ф. Погорілка, Ю. М. Тодики. — К., 1999.
37. Кравченко В. В. Конституційне право України: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2000.
38. Крупчан О. Д. Організація виконавчої влади : Моногр. - К. : Вид-во УАДУ, 2001.
39. Місцеве самоврядування в Україні: історія, сучасність, перспективи розвитку. — К., 2000.
40. Місцеве самоврядування: 10 років здобутків. — К.: Україна, 2002.
41. Муніципальний рух України: досвід та перспективи розвитку. — К.: Логос, 2002.
42. Муніципальне право України: Підручник / За ред. проф. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. — К.: Юрінком Інтер, 2001.
43. Муніципальний рух: новий етап розвитку. — К.: Логос, 2002.
44. Нижник Н. Р. Государственно-управленческие отношения в демократическом обществе. — К., 1995.
45. Нижник Н. Р., Машков О. А. Системний підхід в організації державного управління : Навч. посіб. - К. : Вид-во УАДУ, 1998. - 160 с.
46. Основи муніципального права України: Навч. посіб. / За ред. проф. М. І. Корнієнка. — К.: Знання, 2000.
47. Панейко Ю. Теоретичні основи самоврядування. — Мюнхен, 1963.

48. Принципи Європейської хартії місцевого самоврядування. — К., 2002.
49. Пухтинський М. О. Проблеми розвитку місцевого самоврядування // Вчені записки Інституту економіки та права. "КРОК". Вип. 6. Серія "Право". — К., 2002.
50. Райт Г. Державне управління / Пер. з англ. В. Івашка, О. Коваленка, С. Соколик. - К.: Основи, 1994. - 191 с.
51. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи. — К.: Оріяни. — 1998.
52. Сучасні проблеми місцевого самоврядування в контексті адміністративної реформи та регіональної політики. — К., 2001.
53. Сравнительное конституционное право. — М.: Юристъ, 1996. — Гл. XII. Местное управление и самоуправление: конституционные модели.
54. Тихонова Є. А. Теоретичні засади і характерні риси демократичних форм державного управління // Вчені записки Інституту економіки та права. "КРОК". Вип. 6. Серія "Право". — К., 2002.
55. Український муніципальний рух: 10 років поступу. — К.: Логос, 2001.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Інститут парламентаризму”

1. Поняття "парламентаризм". Парламент як уособлення парламентаризму. Парламентаризм як форма суспільного співжиття.
2. Британські концепції парламентаризму.
3. Американські концепції парламентаризму.
4. Ідеї парламентаризму в німецькій філософії
5. Однопалатні парламенти.
6. Двопалатна структура парламенту.
7. Порядок формування парламентів.
8. Вестмінстерська парламентська система: переваги та недоліки.
9. Американська (конгресійна) модель.
10. Змішана модель (Німеччина, Франція та ін.).
11. Поняття законотворчості. Стадії законотворчості.
12. Поняття "парламентський контроль".
13. Форми контролю: запит депутатів до глави уряду або окремих міністрів; інтерпеляція, депутатський запит, депутатська пропозиція; резолюція про довіру уряду; регулярні звіти урядів та міністерств про їхню діяльність; послання глав держав і тронні промови монархів.
14. Постійні, спеціальні й слідчі комісії (комітети) як засоби парламентського контролю.
15. Становлення парламентаризму на сучасних українських територіях.
16. Структура, функції та повноваження Верховної Ради України.
17. Регламент Верховної Ради України (ВР).
18. Парламентські фракції (групи). Поняття "парламентська партія".
19. Постійні комітети (комісії) ВР.
20. Поняття «парламентська культура» та парламентська етика. Парламентська мова та культура дебатів.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Локк Д. Два трактати про врядування./ Джон Локк. -К.: Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2001. – 265 с.
2. Мілль Дж. Представницьке врядування /Дж.Міль //Демократія: Антологія. – К.: Смолоскип, 2005. – С. 417-432.
3. Міл Джон Стюарт. Про свободу: Есе // Дж.Міль / Пер. з англ. –К: Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2001. – 463 с.
4. Монтеск'є Ш.-Л. Про розподіл влади / Ш.-Л. Монтеск'є //Демократія: Антологія. – К.: Смолоскип, 2005. – С. 373-377.
5. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI // Офіційний вісник України. 2010. № 12. с. 565.
6. Про статус народного депутата України : Закон України від 17 листопада 1992 року № 2790-XII // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 3. с. 17.
7. Біла Л.Р. Щодо визначення поняття та змісту правового статусу державного службовця // Наукові праці Одеської національної юридичної академії. - Т. 6. - Одеса: Юрид. л-ра, 2007. - С. 131-140.
8. Габінет, Д. А. Ідеї парламентаризму в проектах конституцій незалежної Української держави періоду між світовими війнами [Текст] / Д. А. Габінет // Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Право / голов. ред. Ю.М. Бисага. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2015. – Вип. 33. Т. 1. – С. 14–18.
9. Демків Р.Я. Конституційне право України. Курс лекцій/ Р.Я.Демків. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. - 332 с.
10. Древаль Ю. Парламентаризм у політичній системі України (політико-правовий аналіз). /Ю.Д.Древаль. – Х.: Вид-во нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 280 с.
11. Журавський В. С. Розвиток українського парламентаризму в ХХ ст. (1917–1991 рр.) / В.С.Журавський // Законодавство України: проблеми вдосконалення: Зб. наук. праць. – К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2001. – С. 78–93.
12. Журавський В. Український парламентаризм на сучасному етапі: Теоретико-правовий аспект: Моногр./ В.Журавський. – К., 2001. – 248 с.
13. Звіркowska В.А. Український парламентаризм: проблеми становлення і розвитку (політологічний аналіз). – Автореф. дис.к.політ. н. спец. 23.00.02 / В.А.Звіркowska.– К., 2002. – 30 с. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://referatu.net.ua/referats/7569/148575>
14. Кирилюк Ф. Історія зарубіжних політичних вчень Нової доби. Навч. посібник./ Федір. Кирилюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008 – 414 с. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://p-for.com/book_325_glava_23_1_IMMANUİL_KANT:_MORAL,_PRA.html
15. Кислий П. Становлення парламентаризму в Україні: на тлі світового досвіду / П. Кислий, Ч. Вайз. – К. : Абрис, 2000. – 414 с.
16. Марадик Н. Особливості функціонування інституту парламентаризму у Великобританії / Н.Марадик. // Грані . – 2012. –№ 8 (88). – .133-136
17. Офіційний сайт парламенту Великобританії: <http://www.parliament.uk/>.
18. Павленко І. Проблема забезпечення правопорядку у парламенті та дисципліни представників депутатського корпусу: вітчизняна та зарубіжна практика [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/September09/16.htm>.
19. Парламентська етика: порівняльний аналіз. Національний демократичний інститут міжнародних відносин. [Legislative Research Series / National Democratic Institute

for International Affairs]. Переклад Московського представництва Національного демократичного інституту міжнародних відносин. М., 2000. С. 43-52.

20. Пауер Г. Посібник із парламентської етики і поведінки: довідник для парламентаріїв / Всесвітня цільова група з парламентської етики - 11 с.

21. Погорелова А. Культура парламентаризму — культура демократії / А. Погорелова // Віче. 2003. № 4. С. 17-19. Парламентаризм та парламентська діяльність: словник-довідник / за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. В. А. Гошовської. - К. : НАДУ, 2010. - 352 с.

22. Погорелова А. Культура парламентаризму - масштабне інтелектуальне завдання держави і суспільства [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/500/>.

23. Парламентські вибори у Великій Британії 2015//[Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/97_2015

24. Печатнов В.О. От Джефферсона до Клінтона: Демократическая партия США в борьбе за избирателя/ В.О.Печатнов. – М.: Наука, 2008. – 503 с. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://vk.com/doc-23433303_437198665?hash=df2e5e970179b61a7a&dl=8e902c9745b6ea0341

25. Погорілко В., Ставнійчук М., Федоренко Г. Український парламентаризм // Державотворення і правотворення в Україні: досвід, проблеми, перспективи / За ред. Ю.С. Шемшученко – К., 2001. – С.86-92.

26. Політична енциклопедія. Редкол.: Ю.Левенець (голова), Ю.Шаповал (заст. голови) та ін.. - К.: Парламентське вид-во, 2011. – 808 с.

27. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності. –К.: Ника-Центр, 2008. – 988 с.

28. Політичний режим і народовладдя в Україні: політологічний аналіз: [Монографія] / За ред. проф. Ф.М.Рудича. – К.: ІПіЕНД ім.І.Ф.Кураса НАН України, 2011. – 456 с.

29. Рябов С. Бікамералізм без федералізму. До питання про доцільність двопалатного парламенту в Україні // Людина і політика. - 2001. - № 1. - С. 32 – 43.

30. Рудакевич М.І. Формування етики державних службовців в умовах демократизації і професіоналізації державного управління. - автореф. дис. на здобуття наукового ступеня доктора наук з державного управління за спеціальністю 25.00.03 - державна служба. - Національна академія державного управління при Президентові України. - Київ, 2007. - 27 с.

31. Теорія парламентаризму: Навчальний посібник / М.А.Бучин, У.В. Ільницька, Л.О. Кучма, Я.Б. Турчин. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 392 с.; Нац. ун-т “Львів. Політехніка”. – 2011. – 388 с.

32. Титов В. Д. Філософсько-правові погляди Томаса Джефферсона // Вісник Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, соціологія, – 2010. – Вип. 5. – С. 3 – 12.

33. Шаповал В. М. Сучасний конституціоналізм / В. М. Шаповал. – К. : Юрид. фірма “Салком” ; Юрінком Інтер, 2006. – 560 с.

34. Закон України “Про вибори народних депутатів України” // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4061-17>

35. Конституція Західно-Української Народної Республіки (проект Станіслава Дністрянського) 1920// <http://constituanta.blogspot.com/2012/08/1920.html>

36. Конституція України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

37. Конституція Франції/[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://yurist-online.org/publ/zarubezhnoe_zakonodatelstvo_zarubizhne_zakonodavstvo/konstitucija_francii_i_1958_roku_konstitucija_francii_1958_goda/12-1-0-120
38. Основний закон ФРН/[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D>
39. Устрій Галицької Держави (проект тимчасових основних законів Станіслава Дністрянського) 1918// <http://constituanta.blogspot.com/2012/08/1918.html>[Юридична електронна енциклопедія – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyclop.com.ua.3>
40. The Constitution of the United States/[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://constitutionus.com/>
41. Асланян Г. Британський парламент: історія і сучасність [Електронний ресурс] / Габрієл Асланян // Часопис Парламент. – 2001.-№ 6. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.parlament.org.ua/index.php?action=magazine&id=9&ar_id=99&iar_id=47&as=2.
42. Словська І. Є. Депутатський запит як форма реалізації контрольної функції парламенту (за законодавством України) / І. Є. Словська // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2011. № 4. - С. 53-57. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnauc_2011_4_14
43. Сорока С. В. Сутність та моделі взаємодії уряду і парламенту в процесі реалізації законодавчої функції державного управління / С. В. Сорока // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Сер. : Державне управління. - 2012. - Т. 186, Вип. 174. - С. 23-29. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2012_186_174_6
44. Шведа Ю. Народний суверенітет і парламентаризм/ Юрій Шведа.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://l.facebook.com/l.php?u=http%3A%2F%2Fwww.beyondintractability.org%2Fessay%2Felection_monitoring&h=AAQEE_Ab_AQGNMVBgc5gvA75GBGmn4zmM1ZOplEcyWFOKA
45. Alexander Hamilton - Political Scientist, Government Official, Journalist // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.biography.com/people/alexander-hamilton-9326481>
46. Усенко І.Б. Конституційні проекти галицької держави та ЗУНР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://history.org.ua/?encyclop&termin 7>
47. Kyle Chris R., Peacey Jason Parliament at Work: Parliamentary Committees, Political Power, and Public Access in Early Modern England, Martlesham:Boydell Press, 2002 - 190 p.
48. The Third US President - Thomas Jefferson // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sheppardsoftware.com/History/presidents/Presidents_3_Jefferson.htm

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Методика і техніка політологічного дослідження”

1. Сутність наукового пізнання та його гносеологічні основи.
2. Особливості дослідження політичної сфери суспільства.
3. Фундаментальні та прикладні політологічні дослідження.
4. Методи досліджень у політології та основні підходи щодо їх класифікації.
5. Синергетичний підхід до аналізу політичної сфери.
6. Інформація як особливий ресурс наукової діяльності.

7. Поняття документу та його види.
8. Основні етапи інформаційно-аналітичної роботи.
9. Вибір теми та обґрунтування мети дослідження.
10. Традиційний аналіз документів та його види.
11. Контент-аналіз: особливості та переваги. 12. Інвент-аналіз: техніка та основні етапи використання.
13. Суть, характеристика та особливості використання соціологічних методів у дослідженні політичних процесів та ситуацій.
14. Використання вибіркового методу у політологічних дослідженнях. Види вибірок.
15. Опитувальні методики у політологічних дослідженнях. Види опитувань.
16. Композиція анкети (питальника) та вимоги до неї.
17. Інтерв'ювання в дослідженні політичних процесів.
18. Роль експертних висновків у політичній практиці.
19. Типи політичних рішень та правила їх ухвалення.
20. Формальна, колегіальна та змагальна модель прийняття політичних рішень.
21. Сутність та етапи політичного моделювання.
22. Використання моделі «гонка озброєнь Річардсона» в аналізі міжнародних конфліктів.
23. Теорія ігор. Аналіз моделі «дилема в'язнів».
24. Основні методи графічної подачі даних: графіки, діаграми та гістограми.
25. Види підсумкових документів у політологічному дослідженні.
26. Структура аналітичного звіту та основні вимоги до його написання.
27. Підготовка наукових публікацій за результатами політологічного дослідження.
28. Особливості підготовки публікацій у ЗМІ за результатами політологічного дослідження.
29. Характеристика контрольного бланка оцінки дослідження.
30. Морально-етичні проблеми, що виникають в процесі політологічного дослідження.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика К., 2000.
2. Бодуен Ж. Вступ до політології. - К.: Основи, 1995.
3. Боришполец К.П. Методы политических исследований: Учеб пособие для студентов вузов. - Москва: Аспект, 2005.
4. Бойко-Бойчук Л. Синергетика як методологічний підхід у дослідженні соціальних наук // Людина і політика. 2003. №5. - С.56-63.
5. Бурдяк В.І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. Чернівці: Рута, 2005.
6. Брегеда А.Ю. Основи політології Київ, КНЕУ, 2000.
7. Бурдье П. Социология политики Москва, 1993.
8. Вебер М. Избранное. Образ общества. - М., 1994.
9. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / пер.з нім О.Погорілого. - К., 1994.
10. Вишняк О.І. Електоральна соціологія: історія, теорія, методи. К. :Ін-т соціології НАНУ, 2000.
11. Гідденс Е. Соціологія. К: Основи. -1999.

12. Говлет М. Рамеш М. Дослідження державної політики: цикли та підсистеми політики. Львів, Кальварія 2004.
13. Головатий М.Ф. Мистецтво політичної діяльності Київ, МАУП, 2002.
14. Дарендорф Р. Елементи теорії соціального конфлікту // Социс. 1994. №5.
15. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: лекції на тему політики свободи у ХХІ столітті. К., 2006.
16. Дворецька Г. Соціологія. К.: КНЕУ, 2004.
17. Доцяк І. Ставлення молоді Івано-Франківщини до проблем євроатлантичної інтеграції України: досвід соціологічного моніторингу. / Молодіжна політика: проблеми та перспективи: Матеріали V Міжнародної наук. - практ. конф., м. Дрогобич, 18-19 квітня 2008 р. / За ред. С.Щудло. - Дрогобич, - 2008. - С.161-165.
18. Кальниш Ю. Г. Політична аналітика в державному управлінні: теоретико-методологічні засади : монографія / Ю. Г. Кальниш. — К.: Вид-во НАДУ, 2006.
19. Казанцев А.А. Политическая наука: проблемы методологической рефлексии. Озор круглого стола // Полис. - №6. - 2001.
20. Кирилюк Ф.М. Політологія. Навчально-методичний комплекс. К.: Центр навч. літ-ри, 2004.
21. Лебедева М.М. «Воронка причинности» при исследовании мировых политических процессов. // Полис. - №5. - 2002.
22. Лазоренко О.В., Лазоренко О.О.. Теорія політології. Навч. посібн.- К.:1996.
23. Короткий оксфордський політологічний словник / Пер. з англ.; За ред.І. Макліна, А.Макмілана. - К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005
24. Мангейм Дж., Рич Р. Политология. Методы исследований. Москва, 1997.
25. Матвеев Р.Ф. Теоретическая и практическая политология М.: Роспэн, 1993.
26. Мелешкина Е.Ю. «Воронка причинности» в электоральных исследованиях. // Полис. - №5. - 2002.
27. Мертон Р. Социальная теория и социальная структура. - К.,1996.
28. Мягков А. Ю. Використання експертних оцінок при діагностиці нещирих відповідей респондентів / А. Ю. Мягков // Соціологічний журнал. — 2002. — № 3. — С. 98—111.
29. Осипов В. Рабочая книга социолога. Москва, 2006.
30. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. К: Каравела., 2000
31. Панина Н. Методика проведения социологических исследований. К., 2001.
32. Патрушев С.В. Институционализм в политической науке: этапы, течения, идеи, проблемы // Полис. - №2. - 2001.
33. Політична наука: методи досліджень: підручник / [О.А.Габріелян та ін.]; за ред.О.Габріеляна.- К. :ВЦ «Академія», 2012.
34. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Київ, 1997.
35. Симонов К.В. Политический анализ. - М. : Логос, 2002.
36. Смелзер Н. Социология. Москва, Феникс, 1994.
37. Соловьёв А.И. Политология: политическая теория, политические технологии. М., 2000.
38. Соціологія: короткий енциклопедичний словник / Уклад.: В.І.Волович, В.І. Тарасенко, М.В. Захарченко та ін.; Під заг. Ред. І.Воловича. - К., 1998.
39. Стеченко Д., Чмир О. Методологія наукових досліджень. К., 2005.
40. Тадевосян Э.В. Словарь-справочник по социологии и политологии. М., 1996.
41. Фукуяма Ф. Великий крах. Людська природа і відновлення соціального порядку / пер. з англ.- Львів: Кальварія, 2005.

42. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної думки): Підручник - К., 2002
43. Элеазер А. В. Исследование избирательных стратегий — метод контент- анализа [Электронный ресурс]. — Режим доступа : [http:// www.port.spb.ru / art/php3?rub=34&id=9811](http://www.port.spb.ru/art/php3?rub=34&id=9811).

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

«Методика викладання соціально політичних дисциплін»

1. Дайте визначення наукових засад методики викладання соціально-політичних дисциплін.
2. Охарактеризуйте методологічні засади методики викладання соціально-політичних дисциплін.
3. Вкажіть принципи дидактики, що є науково-педагогічними засадами методики викладання соціально-політичних дисциплін.
4. Наведіть основні принципи освіти в Україні.
5. Охарактеризуйте значення та основні види методів навчання.
6. Опишіть особливості методики проблемного викладання соціально-політичних дисциплін.
7. Охарактеризуйте педагогічні засоби викладання соціально-політичних дисциплін.
8. Охарактеризуйте основні історичні етапи становлення та розвитку лекційного викладання.
9. Опишіть особливості та основні етапи процесу підготовки викладачем лекції.
10. Сформулюйте основні вимоги до оформлення, структури і змісту повного тексту навчальної лекції.
11. Виокреміть основні види навчальної лекції та охарактеризуйте методику їх читання.
12. Дайте визначення семінару як форми навчання, охарактеризуйте його переваги над іншими формами навчання.
13. Вкажіть форми семінарських занять, які використовують у навчальному процесі із соціально-політичних дисциплін.
14. Назвіть основні форми семінарських занять і охарактеризуйте їх переваги та недоліки.
15. Опишіть особливості організації та форми проведення самостійної роботи студентів у навчальному процесі.
16. Визначте суть та зміст навчально-дослідної та науково-дослідної роботи студентів.
17. Охарактеризуйте систему контролю знань студентів у вищих навчальних закладах.
18. Охарактеризуйте основні форми підсумкового контролю знань студентів.
19. Перелічіть і опишіть відомі вам нетрадиційні методи викладання соціально-політичних дисциплін.
20. Проаналізуйте особливості застосування ТЗН. Переваги та недоліки їх застосування.
21. Визначте основні правила і принципи проведення дискусії.

22. Охарактеризуйте основні особливості запам'ятовування навчального матеріалу студентами.
23. Проаналізуйте особливості методики читання лекцій на вечірньому та заочному відділеннях.
24. Охарактеризуйте основні напрямки діяльності викладача.
25. Опишіть основні підходи до визначення суті особистісних взаємин студента та викладача. Типи студентської поведінки.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексюк А.М Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. - Київ: Либідь, 1998. - 560 с.
2. Болсун С. Модель ідеального вчителя // Рідна школа, 1999. - № 2.
3. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. – К, 1997.
4. Борзих А.П, Окаєлов В.М. Виховний аспект модульно-рейтингового контролю знань студентів/Проблеми освіти: Науково-методичний збірник - Київ, 2001. - Вип. 23
5. Габриелян О.А. О развитии и преподавании политической науки в Украине // Политическая наука в Украине: становление и перспективы / Под ред. д-ра филос. наук О.А. Габриеляна, д-ра. филос. наук А.Д. Шоркина.- Симферополь, 2002.
6. Габрієлян О. Політична наука в Україні: стан і перспективи // Політична думка. - 2001. - № 4. - С. 47-55.
7. Головачев В. Толерантність // Педагогіка толерантності, 1999. - № 3-4.
8. Гончаренко С. Методика як наука // Шлях освіти, 2000. - № 1.
9. Гончаренко С. Український педагогічний словник. - Київ: Либідь, 1997. - 376 с.
10. Друзь Ю. Організація та проведення ділової гри в навчальному процесі // Рідна школа, 1999. - № 9.
11. Жовтобрюх В.Ф., Муромцева О.Г. Культура мови вчителя: Курс лекцій. -Харків: Гриф, 1998. - 208 с.
12. Завієна Н. Тлумачення індивідуалізованого навчання в психолого-педагогічній літературі // Рідна школа. - 1999. - № 9.
13. Заводяний В., Заводяний В. Рейтинг – система оцінювання успішності студентів // Рідна школа - 2001. - №1
14. Закон України "Про вищу освіту" від 12 січня 2002 р. № 2984-ІІІ.
15. Зварич І. Проблема удосконалення контролю і оцінки знань студентів // Рідна школа, 2000. - № 10.
16. Іванова Т. Духовний імідж сучасного педагога // Освіта і управління 2000-2001.- Т.4 - №3-4.
17. Калошин В.Ф. Не маніпулювати, а самовдосконалюватись. Як реалізувати свій педагогічний потенціал // Педагогіка толерантності, 1999. — №3-4.
18. Кіпень В.П. До аксіологічних основ вітчизняної вищої школи // Філософія освіти ХХІ століття: проблеми і перспективи. Збірник наукових праць. Вип. 3/ За заг. ред В. Андрущенка. - К.: Знання, 2000.
19. Кіпень В.П. Пріоритети і цінності освітньої системи в постмодерністський період // Totallogy. Постнекласичні дослідження. - К.: ЦГО НАН України, 2001.
20. Лобас В.Х. Методологічні основи викладання гуманітарних і суспільних дисциплін // Соціологічна наука і освіта в Україні: Зб.наук. пр. — К., 2000. Вип.1.

21. Малихін А. Тести у навчальному процесі сучасної школи // Рідна школа - 2001. - №8
22. Мойсенюк Н.Є. Педагогіка: Навч. посіб. - 3-є вид. - К.: АПН, 2001. - 608 с. 54.
- Мойсеюк В. Є. Педагогіка. — 4-те вид., доп. — К., 2003.
23. Мусатов С. Педагогічна комунікація: психологічні витоки та особливості // Освіта і управління, 1999. - № 3.
24. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І. А. Зязюна. — К., 1997.
25. Ребкало В.А. Політичні науки і суспільні процеси // Концептуальні засади реформування політичної системи в Україні. Стан і перспективи розвитку політичних наук: Матеріали „круглого столу”, Київ, 13 квітня 2001 року./ За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. - К.: Вид-во УАДУ, 2001. - С. 188-195.
26. Рябов С. Принципи викладання політичних знань в демократичному суспільстві // Муніципальний менеджмент в Україні (матеріали міжнародної науковопрактичної конференції). 26-27 червня 1995 р.-К., 1995.
27. Рябов С. Структура і функції знань про політику // Політологічні читання. - 1994. - № 1. - С. 167-196.
28. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. - Київ: НПУ, 2000.- 210 с.
29. Сметанський М. Методологічні засади активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів // Шлях освіти, 2000. - № 4.
30. Тягло О.В. Українська наука про політику. Спроба оцінки потенціалу // Політичний менеджмент. - 2004. - № 1. - С. 3-18.
31. Філіпчук Г. Політологія у сфері української освіти // Педагогіка і психологія. — 1996.-№2. - С. 27-35.
32. Філософія політики. Підручник / Авт.-упоряд.: В.П. Андрущенко (кер.) та ін. - К.: Знання України, 2003. - 400 с.
33. Ягупов В. Педагогічна майстерність та її складові // Учитель, 2000. - №1-3.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.